

DELAVSTÄMNING AVFALLSPLAN 2024-2030

REDOVISNING AV AKTUELL MÅLUPPFYLLELSE SAMT GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER

INNEHÅLL

Inledning.....	3
Målområde 1: Förebygga avfall.....	4
Målområde 2: Öka återanvändningen.....	7
Målområde 3: Valfungerande återvinning.....	10
Målområde 4: Minska avfallets farlighet.....	13
Målområde 5: Människan i fokus.....	16
Målområde 6: Minska nedskräpningen.....	19

INLEDNING

Avfallsplanen är ett styrdokument som beskriver hur GGVV-kommunerna och SÅM ska driva och utveckla avfallshanteringen under åren 2024 till och med 2030. Planen är uppdelad i sex övergripande målområden; *Förebygga avfall*, *Öka återanvändningen*, *Välfungerande återvinning*, *Minska avfallsets farlighet*, *Människan i fokus*, *Minska nedskräpningen*. Respektive målområde är därefter nedbrutet i specifika mål som speglar avfallshierarkin och respektive parts verksamhet samt strategier.

Övergripande strävar avfallsplanen mot ett hållbart samhälle där avfall hanteras på bästa sätt ur ett miljömässigt, socialt och ekonomisk perspektiv. Avfallsplan 2024-2030 innehåller inga definitiva åtgärder kopplat till planens målsättningar, utan SÅM och kommunerna ska istället utarbeta åtgärder och konkreta aktiviteter i sin årliga verksamhetsplanering.

För att möjliggöra ett strategiskt arbete krävs regelbunden uppföljning av avfallsplanens mål och åtgärder under planperioden. Detta gör SÅM årligen genom uppföljning av de åtgärder som sätts i verksamhetsplanen. Därutöver ska även en delavstämning av avfallsplanen genomföras vartannat år, första gången år 2025 med en redovisning av aktuell måluppfyllelse och genomförda åtgärder. Resultatet från delavstämningen ska SÅM redovisa till förbundsdirektionen. Halvvägs in i planperioden ska en fördjupad avstämning och uppföljning av avfallsplanen genomföras. Detta dokument utgör den första delavstämningen under planperioden.

MÅLOMRÅDE I: FÖREBYGGA AVFALL

EU:s avfallshierarki är tydlig – avfallsförebyggande är det första viktiga steget för att minska resursanvändningen. Sedan år 2020 är det dessutom ett lagkrav att kommuner ska lämna information till hushållen om avfallsförebyggande åtgärder för de avfallslag som hushållen genererar. 1 januari 2024 utökas lagkravet till att även omfatta information kring att förebygga förpackningsavfall. Genom att förändra konsumtionsmönster och göra medvetna val kan hushållens avfallsmängder minska. Förebygga avfall innebär att minimera avfallet genom att undvika onödig konsumtion och till exempel använda produkter under längre tid, reparera, låna och dela saker. För att skapa en hållbar framtid krävs en beteendeförändring till ett mer avfallsförebyggande konsumtionsmönster i GGVV-regionen. Avfallsarbetet berör oss alla, vi måste tillsammans ta ansvar för omställningen till en hållbar framtid.

MÅL I: DEN TOTALA MÄNGDEN KOMMUNALT AVFALL SKA MINSKA TILL 369 KG PER INVÅNARE OCH ÅR.
BASVÄRDE: 421 kg (2021)
MÄTMETOD: Statistik Avfall web
ETAPPMÅL 2024: 414 kg
RESULTAT ETAPPMÅL: 364 kg/invånare/år
<p>GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunikationskampanj kring att förebygga förpackningsavfall under vår samt höst år 2024 i digitala samt fysiska kanaler. Kampanjerna omfattade en mix av rörligt material bestående av korta filmer för webb och sociala medier samt en interaktiv digital broschyr. • Kommunikationskampanj med syfte att förändra konsumtionsvanor i framförallt digitala kanaler genomfördes under hösten och vintern 2024/2025. • Fraktionen inert material har införts på stora och medelstora återvinningscentraler, inerta massor blir ett konstruktionsmaterial och inte avfall. • Ge och Ta-utrymmen har byggts ut och förbättrats på återvinningscentralerna vilket gör det lättare för besökare att lämna saker till återanvändning istället för att det blir avfall. • Utrymme för byggåterbruk har skapats på flera återvinningscentraler. Hos byggåterbruket kan man lämna och hämta material som går att återbruka i egna byggprojekt.
<p>KOMMENTAR:</p> <p>Stort fokus för genomförda åtgärder har legat på att cirkulera tillbaka återanvändbara saker och material innan de blir ett avfall. De genomförda åtgärderna har haft resultat och vi har uppnått såväl etappmålet för 2024 som målet för hela planperioden. Det är dock fortfarande förhållandevis tidigt i planperioden och det återstår således att se om den positiva trenden kvarstår kommande år.</p>

MÅL 2: ANDELEN ONÖDIGT MATAVFALL I MATAVFALLSFRAKTIONEN FRÅN HUSHÅLL SKA MINSKA TILL UNDER 5 %.	
BASVÄRDE: 16,34 % (2022)	
MÄTMETOD: Plockanalys	
ETAPPMÅL 2024: 15 %	
RESULTAT ETAPPMÅL: 21,49 %	
GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:	
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikationskampanj för minskat matsvinn. Under sommaren 2024 genomfördes en digital kampanj på tema Titta, lukta, smaka. Syftet med kampanjen var att öka allmänhetens kunskap såväl som att motivera till ändrat beteende för att minska uppkomsten av onödigt matsvinn. Kampanjen bestod av såväl informerande som motiverande budskap och redde till exempel ut skillnaden mellan bäst före och sista förbrukningsdag, att onödigt matsvinn är dåligt både för miljön och för plånboken, och att man ofta kan lita på de egna sinnen genom att titta, lukta och smaka. Samiljo.se var det digitala navet och kompletterades med icke betalt och betalt material i sociala medier. • Skolbesök: SÅM har under år 2024 genomfört skolbesök där eleverna har fått lära sig om återvinning samt hur man kan göra smarta avfallsförebyggande val, bland annat kring att minska uppkomsten av matsvinn. Vi har även tagit emot skolbesök på återvinningscentralerna. 	
KOMMENTAR:	
<p>Resultatet från plockanalysen visar att etappmålet för år 2024 inte uppnåddes. Trots genomförda åtgärder samt att ett arbete för minskat matsvinn är en naturlig del av SÅM:s löpande kundrådgivning, har andelen onödigt matavfall (även kallat matsvinn) ökat jämfört med resultatet från basårets plockanalys. Vi kan dock se i årets plockanalys att hushållen har blivit något bättre (2 %) på korrekt utsortering av matavfall, det vill säga att vissa mängder har flyttat från framförallt restavfallet till matavfallsfraktionen.</p> <p>Viktigt är förståelsen att plockanalysen visar utfallet för ett visst urval avfall vid en specifik tidpunkt och därför inte är ett snitt för samtliga hushåll. Resultatet från en plockanalys kan under vissa omständigheter därför riskera att ge ett resultat som inte är representativt för helheten. Plockanalyser är dock en värdefull mätmetod för att se trender över längre tid.</p>	

MÅL 3: ANDELEN INVÅNARE SOM VILL ÄNDRA LEVNADSSÄTT FÖR ATT MINIMERA AVFALLSMÄNGDERNA I SITT HUSHÅLL SKA ÖKA TILL 70 %	
BASVÄRDE: 51 % (2022)	
MÄTMETOD: Kundundersökning	
ETAPPMÅL 2024: 54 %	
RESULTAT ETAPPMÅL:	42 %
GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:	
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikationskampanj kring att förebygga förpackningsavfall under vår samt höst år 2024 i digitala samt fysiska kanaler. Kampanjerna omfattade en mix av rörligt material bestående av korta filmer för webb och sociala medier samt en interaktiv digital broschyr. • Kommunikationskampanj med syfte att förändra konsumtionsvanor i framförallt digitala kanaler genomfördes under hösten och vintern 2024/2025. • Under året har ett samarbete med träslöjden på en av skolorna i Vaggeryds kommun och det kreativa återanvändningscentret Remida upprättats, där material från återbruk renoveras. Syftet är att ta tillvara på bra trämaterial som lämnas in på återvinningscentralen i Vaggeryd och ge det förlängd livslängd genom användning i skolans slöjd. Med hjälp av Remida kvalitetssäkras och kontrolleras säkerheten i det utsorterade materialet innan det levereras till skolans verksamhet. • En bakluckeloppis genomfördes på ett flertal av SÅM:s återvinningscentraler en lördag i september 2024 för att främja återanvändning och återbruk. 	
KOMMENTAR:	
<p>Resultatet innebär att vi riskerar att inte uppnå avfallsplanens mål under planperioden. Kundundersökningen som genomfördes under hösten visar att respondenternas vilja att ändra levnadssätt för att minska avfallsmängderna har minskat, till 42 % för SÅM som helhet. Det finns vissa mindre variationer mellan medlemskommunerna, där viljan är som högst i Vaggeryds kommun och lägst i Gnosjö kommun. Resultatet innebär att vi inte uppnått etappmålet om 54 % för år 2024 och visar att ett aktivt arbete för att förändra normer och beteenden behöver fortsätta under resterande planperiod.</p>	

MÅLOMRÅDE 2: ÖKA ÅTERANVÄNDNINGEN

Ökad återanvändning bidrar till en minskad resursförbrukning. För att nå en ökad återanvändning krävs förändrade konsumtionsmönster och beteenden kring bortskänkning, försäljning samt användning av second hand. Det krävs både miljömedvetna val av alla samt en fungerande infrastruktur för insamling och försäljning av produkter inom second hand. Det behövs även fler initiativ för ökat återbruk, till exempel loppis, klädbytesdagar, bytesbibliotek och Ge och Ta.

MÅL 1: ANDELEN INVÅNARE SOM STYR SIN KONSUMTION MOT ÖKAD ÅTERANVÄNDNING SKA ÖKA TILL 70 %.	
BASVÄRDE: 52 % (2022)	
MÄTMETOD: Kundundersökning	
ETAPPMÅL 2024: 55 %	
RESULTAT ETAPPMÅL:	48 %
GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:	
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikationskampanj med syfte att förändra konsumtionsvanor i framförallt digitala kanaler genomfördes under hösten och vintern 2024/2025. • Parallellt med detta har löpande kommunikativa insatser genomförts med syfte att främja återbruk och minska onödig nykonsumtion. Bland annat lanserades en ny avdelning kring förebyggande på den externa webbplatsen. Information om avfallsförebyggande ingick även i det postala vinterutskick som gjordes inför jul, samt att skyltar på tema avfallsförebyggande och en hållbar högtid monterades på flera sopbilar inför vinterns storhelger. • En bakluckeloppis genomfördes på ett flertal av SÅM:s återvinningscentraler en lördag i september 2024 för att främja återanvändning och återbruk. • Ge och Ta-utrymmen har byggts ut och förbättrats på återvinningscentralerna vilket gör det lättare för besökare att lämna saker till återanvändning istället för att det blir avfall. • Utrymme för byggåterbruk har skapats på flera återvinningscentraler. Hos byggåterbruket kan man lämna och hämta material som går att återbruka i egna byggprojekt. • Fokus på att utbilda personal kring återbruk och arbetssätt att inspirera besökaren till ökad återanvändning, bl.a. genom utbildning i kundservice, studiebesök till inspirerande aktörer, interna möten med Avfall Sveriges rapport som stöd. • SÅM har deltagit på en fastighetsmässa där även tips gavs om enkla insatser för återanvändning som fastighetsägare och bostadsrättsföreningar kan implementera. • Lansering av en bibliokiosk i den gamla rikstelefonkiosken på torget i Skillingaryd i samverkan med biblioteken i Vaggeryds kommun och Skillingaryds intresseförening. 	

KOMMENTAR :

Kundundersökningen som genomfördes under hösten visar att andelen respondenter som styr sin konsumtion mot ökad återanvändning har minskat i jämförelse med basvärdet om 52 %, till 48 % för SÅM som helhet. Även här finns vissa lokala variationer mellan medlemskommunerna, med högst resultat i Vaggeryds kommun och lägst i Gnosjö kommun. Minskningen innebär att vi inte uppnått etappmålet om 55 % för år 2024.

Kundundersökningen ger inte svar på vad siffrorna speglar; om viljan att styra sin konsumtion mot ökad återanvändning generellt har minskat eller om respondenter anser att de redan idag styr sin konsumtion mot detta och därför inte ser utrymme för ytterligare förbättringar. SÅM kommer dock fortsätta att arbeta aktivt med åtgärder under planperioden för att uppnå avfallsplanens mål.

MÅL 2: ANDELEN INVÅNARE SOM VILL KÖPA BEGAGNADE PRODUKTER SKA ÖKA TILL 70 %**BASVÄRDE: 48 % (2022)****MÄTMETOD:** Kundundersökning**ETAPPMÅL 2024:** 51 %**RESULTAT ETAPPMÅL:** 49 %**GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:**

- Kommunikationskampanj med syfte att förändra konsumtionsvanor i framförallt digitala kanaler genomfördes under hösten och vintern.
- Parallellt med detta har löpande kommunikativa insatser genomförts med syfte att främja återbruk och minska onödig nykonsumtion. Bland annat lanserades en ny avdelning kring förebyggande på den externa webbplatsen. Information om avfallsförebyggande ingick även i det postala vinterutskick som gjordes inför jul, samt att skyltar på tema avfallsförebyggande och en hållbar högtid monterades på flera sopbilar inför vinterns storhelger.
- En bakluckeloppis genomfördes på ett flertal av SÅM:s återvinningscentraler en lördag i september 2024 för att främja återanvändning och återbruk.
- Utökad samarbete med Tradera genom Donera med Tradera. Syftet är att kombinera återbruk och välgörenhet genom att ta till vara enstaka prylar av värde och auktionera ut det till högstbjudande.

KOMMENTAR:

Kundundersökningen visar en liten förbättring jämfört med förra mätningen. 49 % av respondenterna anger att de vill köpa begagnade produkter. Lokala variationer finns där högst andel som vill köpa begagnat finns i Gnosjö följt av Vaggeryd och lägst i Värnamo kommun. Dock uppnår vi inte etappmålet för året. SÅM kommer fortsätta att arbeta aktivt med åtgärder under planperioden för att uppnå avfallsplanens mål.

MÅL 3: MÄNGDEN GROVAVFALL SKA MINSKA TILL 127 KG PER INVÅNARE OCH ÅR. (REVIDERAT 2025 PGA. AV FELAKTIG UTRÄKNING NÄR AVFALLSPLANEN GJORDES)	
BASVÄRDE: 122 kg/invånare/år (2021) Reviderat 2025 till 169 kg/invånare/år p.g.a. felaktig uträkning när avfallsplanen gjordes	
MÄTMETOD: Statistik Avfall Web	
ETAPPMÅL 2024: 163 kg	
RESULTAT ETAPPMÅL: 134 kg/invånare/år	
GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER: <ul style="list-style-type: none"> • Ge och Ta-utrymmen har byggts ut och förbättrats på återvinningscentralerna vilket gör det lättare för besökare att lämna saker till återanvändning istället för att det blir avfall. • Förbättrat insamlingen av textilier genom formellt avtalat samarbete med seriösa insamlingsaktörer. • Utrymme för byggåterbruk har skapats på flera återvinningscentraler. Hos byggåterbruket kan man lämna och hämta material som går att återbruka i egna byggprojekt. • Fokus på att utbilda personal kring återbruk och arbetssätt att inspirera besökaren till ökad återanvändning, bl.a. genom utbildning i kundservice, studiebesök till inspirerande aktörer och interna möten med Avfall Sveriges rapport som stöd. 	
KOMMENTAR: <p>De genomförda åtgärderna har haft resultat, vi ser en tydlig minskning gällande mängden grovavfall och har uppnått etappmålet för 2024. Vi är även på rätt väg att uppnå avfallsplanens mål under planperioden. Det är dock fortfarande förhållandevis tidigt i planperioden och det återstår att se om den nedåtgående trenden fortsätter kommande år.</p>	

MÅLOMRÅDE 3: VÄLFUNGERANDE ÅTERVINNING

Föregående målområden fokuserar på att minska avfallens mängd. För det avfall som ändå uppstår är materialåtervinning en central del i arbetet utifrån avfallshierarkin. Hög materialåtervinning gynnar den cirkulära ekonomin och samhällets ekonomi i stort. Genom att sträva efter en välfungerande återvinning kan samhällets behov av råvaror och energi minskas till förmån för klimatet. Det krävs fokus på utveckling av förbättrade sätt att samla in avfall och återvinna material samt förbättrad källsortering, så att återvinningen fungerar så optimalt som möjligt.

MÅL 1: MÄNGDEN TEXTIL I RESTAVFALLET SKA MINSKA TILL UNDER 1 %.	
BASVÄRDE: 4,4 % (villor) och 1,9 % (flerfamiljshus) (2022)	
MÄTMETOD: Plockanalys	
ETAPPMÅL 2024: 3,9 % (villor) och 1,8 % (flerfamiljshus)	
	RESULTAT ETAPPMÅL: 3,1 % (villor) och 4,3 % (flerfamiljshus) (2025)
GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:	
<ul style="list-style-type: none"> • Förbättrad insamling av textilier genom formellt avtalat samarbete med seriösa insamlingsaktörer där krav på återbruk och återvinning av textilierna ingår. • Säkerställt separat insamling av textilier på flertalet återvinningscentraler och återvinningsstationer. • Kommunikationskampanj Sortera ut textilavfall genomfördes under vintern inför och i samband med det nya lagkravet på separat utsortering av textil. Kampanjen genomfördes i såväl digitala kanaler som genom fysiska anslag på återvinningscentralerna samt en flyer för utdelning till besökare. • Inför och i samband med det nya lagkravet på separat utsortering av textilavfall utökades informationen kring textilier på samiljo.se. 	
KOMMENTAR:	
<p>För villor visar resultatet en nedgång på mängden textil i restavfallet, vilket gör att vi har uppnått etappmålet för 2024. Vi har dock inte uppnått etappmålet för flerfamiljshus där resultatet visar en ökning på textilier i restavfallet. Viktigt är dock att ha förståelse för att plockanalysen visar utfallet för ett visst urval vid en tidpunkt och därför inte är ett snitt för samtliga hushåll. Resultatet från en plockanalys kan under vissa omständigheter därför riskera att ge ett resultat som inte är representativt för helheten. Plockanalyser är dock ett bra sätt att se trender över en längre period.</p> <p>Från och med hösten 2025 blir det återigen tillåtet för hushållen att lämna trasig eller fläckig textil, som försvårar återbruk eller materialåtervinning, i restavfallet. Detta kan komma påverka mängderna textil i restavfallet.</p>	

MÅL 2: MÄNGDEN AVFALL SOM GÅR TILL DEPONI SKA MINSKA TILL 5 KG PER INVÅNARE OCH ÅR
BASVÄRDE: 20,61 kg/invånare/år (2021)
MÄTMETOD: Statistik Avfall Webb
ETAPPMÅL 2024: 18 kg/invånare/år
RESULTAT ETAPPMÅL: RESULTAT ETAPPMÅL: 13,63 kg/invånare/år
<p>GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Införande av fraktionen inert material på stora och medelstora återvinningscentraler, inerta massor blir ett konstruktionsmaterial och inte avfall. • Ge och Ta-utrymmen har byggts ut och förbättrats på återvinningscentralerna vilket gör det lättare för besökare att lämna saker till återanvändning istället för att det blir avfall. • Utrymme för byggåterbruk har skapats på flera återvinningscentraler. Hos byggåterbruket kan man lämna och hämta material som går att återbruka i egna byggprojekt. Annars hade det skickats till deponi, t.ex. sten, tegel eller isolering mm.
<p>KOMMENTAR:</p> <p>Resultatet visar en nedgång på mängden avfall som går till deponi, vilket gör att vi har uppnått etappmålet för 2024. Vi är på rätt väg att uppnå avfallsplanens mål under planperioden. Det är dock fortfarande förhållandevis tidigt i planperioden och det återstår att se om den nedåtgående trenden fortsätter kommande år.</p>

MÅL 3: MÄNGDEN AVFALL SOM LÄMNAS TILL FÖRBRÄNNING SKA MINSKA TILL 195 KG PER INVÅNARE OCH ÅR.
BASVÄRDE: 278,75 kg/invånare/år (2021)
MÄTMETOD: Statistik Avfall Webb
ETAPPMÅL 2024: 267 kg/invånare/år
RESULTAT ETAPPMÅL: 198,25 kg/invånare/år
GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER: <ul style="list-style-type: none">• Införande av fraktionen kommunplast (hårdplast som inte är en förpackning) på stora återvinningscentraler. Det gör att det skickas mer hårdplast till återvinning.• Majoriteten av flerbostadshus har infört matavfallssortering.• Insamling av ätlig olja och matfett har införts på fler återvinningscentraler.
KOMMENTAR: <p>Resultatet visar en nedgång på mängden avfall som har lämnats till förbränning (energiåtervinning), vilket gör att vi har uppnått etappmålet för 2024. Vi är på rätt väg att uppnå avfallsplanens mål under planperioden. Det är dock fortfarande förhållandevis tidigt i planperioden och det återstår att se om den nedåtgående trenden fortsätter kommande år.</p>

MÅLOMRÅDE 4: MINSKA AVFALLETS FARLIGHET

Giftrika kretslopp är ett prioriterat område i Sveriges strategi för cirkulär ekonomi. Det farliga avfallet ska hållas skilt från annat avfall för att få bort giftiga och farliga ämnen ur kretsloppet. För att minska avfallets farlighet krävs att var och en har kunskap om vad som är farligt avfall och goda möjligheter att sortera det korrekt, det ska vara lätt att göra rätt. En god hantering av farligt avfall är även viktigt för att säkerställa en bra arbetsmiljö.

MÅL 1: ANDELEN INVÅNARE SOM ÄR NÖJDA MED INFORMATIONEN OM HUR MAN SKA SORTERA HUSHÅLLETS FARLIGA AVFALL SKA ÖKA TILL 90 %.	
BASVÄRDE: 71 % (2022)	
MÄTMETOD: Kundundersökning	
ETAPPMÅL 2024: 74 %	
RESULTAT ETAPPMÅL:	69 %.
GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:	
<ul style="list-style-type: none"> • Löpande kommunikation har genomförts främst digitalt, kring hantering av farligt avfall. • En tipspromenad med fokus på farligt avfall genomfördes på återvinningscentralerna i samband med klimatveckan 2024. • Digitala informationsinsatser samt genom kundrådgivning kopplat till elektronikboxen har genomförts för att förbättra insamlingen av småelektronik från småhus. • Informationen till besökarna kring sortering av farligt avfall på återvinningscentralerna har genomförts genom framtagning av en ny folder samt under år 2025 kompletterande skyltar med bildstöd. 	
KOMMENTAR:	
<p>Resultatet från kundundersökningen visar att 69 % av de tillfrågade är nöjda med informationen om hur hushållens farliga avfall ska sorteras. Precis som med andra frågor i undersökningen finns lokala variationer, där man är mest nöjd i Vaggeryds kommun och minst nöjd i Gnosjö kommun. Vi har därmed inte uppnått etappmålet om 74 % för år 2024.</p> <p>Kundundersökningen ger inte svar på vilken utökad information kunderna önskar. SÅM kommer dock fortsätta att arbeta aktivt med åtgärder under planperioden för att uppnå avfallsplanens mål.</p>	

MÅL 2: ANDELEN INVÅNARE SOM TYCKER DET ÄR ENKELT ATT LÄMNA SITT FARLIGA AVFALL SKA ÖKA TILL 90 %.	
BASVÄRDE: 80 % (2022)	
MÄTMETOD: Kundundersökning	
ETAPPMÅL 2024: 81 %	
RESULTAT ETAPPMÅL: 76 %.	
<p>GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personalen har gått på utbildning kring hur man informerar besökare samt hur man hanterar bäst insamling av farligt avfall på återvinningscentral. • Förbättrat mottagning av farligt avfall på Stomsjö återvinningscentral och Hillerstorps återvinningscentral genom nya ytor/platser för inlämning. • Informationen till besökarna kring sortering av farligt avfall på återvinningscentralerna har genomförts genom framtagning av en ny folder samt under år 2025 kompletterande skyltar med bildstöd. • Löpande kommunikation, främst digitalt, kring hantering av farligt avfall. • En tipspromenad med fokus på farligt avfall genomfördes på återvinningscentralerna i samband med klimatveckan 2024. 	
<p>KOMMENTAR:</p> <p>Kundersökningens resultat visar att 76 % tycker att det är enkelt att lämna sitt farliga avfall. I och med detta uppnås inte etappmålet för året. SÅM kommer fortsätta att arbeta aktivt med åtgärder under planperioden för att uppnå avfallsplanens mål.</p>	

MÅL 3: INGET FARLIGT AVFALL SKA FÖREKOMMA I MATERIAL TILL ENERGIÅTERVINNING.	
BASVÄRDE: 0,01 kg/hushåll/vecka (2022)	
MÄTMETOD: Plockanalys	
ETAPPMÅL 2024: 0,0086 kg/hushåll/vecka	
RESULTAT ETAPPMÅL: 0,027 kg/hushåll/vecka	
GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:	
<ul style="list-style-type: none"> • Digitala informationsinsatser samt genom kundrådgivning kopplat till elektronikboxen för att förbättra insamlingen av småelektronik från småhus. • Genomfört en plockanalys från avfall till energiåtervinning för att upptäcka vilka sorters farligt avfall eventuellt finns kvar. • Personalen har gått på utbildning kring hur man informerar besökare samt hur man hanterar bäst insamling av farligt avfall. 	
KOMMENTAR:	
<p>Plockanalysens resultat visar att det fortfarande förekommer en begränsad andel farligt avfall i hushållens restavfall. Det handlar framförallt om ett fåtal kanyler, läkemedel och batterier. SÅM har en nollvision på farligt avfall i restavfallet och fortsätter arbeta under planperioden för att uppnå målet.</p> <p>Avfallsplanens mål omfattar hushållens restavfall från kärllinsamlingen, men en plockanalys har även genomförts på återvinningscentralens fraktion energiåtervinning. Detta för att bland annat få kännedom om det förekommer farligt avfall i denna fraktion. Plockanalysen visar att det förekommer en begränsad mängd farligt avfall i fraktionen för energiåtervinning (1,75 %). Det handlar framförallt om färg och lösningsmedel samt småelektronik.</p>	

MÅLOMRÅDE 5: MÄNNISKAN I FOKUS

Samarbete, att vi alla arbetar tillsammans, är nödvändigt för att vi ska nå våra mål. Avfallshanteringen måste utgå från människans behov och vara anpassad både till den som lämnar och den som hämtar avfallet. Insamlingssystemet ska vara enkelt, lätt att förstå och erbjuda hög service med miljönyttan i fokus. Samtidigt är kunskap en nyckelfaktor och den allmänna kunskapsnivån inom miljö och hållbarhet behöver öka.

MÅL 1: ANDELEN INVÅNARE SOM ÄR NÖJDA MED LEVERANTÖREN AV TJÄNSTER FÖR AVFALLSHANtering SKA ÖKA TILL 90 %.	
BASVÄRDE:	85 % (2022)
MÄTMETOD:	Kundundersökning
ETAPPMÅL 2024:	86 %
RESULTAT ETAPPMÅL:	83 %.
GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:	<ul style="list-style-type: none"> Genomfört utbildning för personal kring kundservice.
KOMMENTAR:	Resultatet från kundundersökningen visar att 83 % av respondenterna är mycket eller ganska nöjda med SÅM som leverantör. Även här finns lokala variationer där man är nöjdast i Vaggeryds kommun följt av Värnamo kommun och minst nöjd i Gislaveds kommun. I och med detta uppnås inte etappmålet för året. SÅM kommer fortsätta att arbeta aktivt med åtgärder under planperioden för att uppnå avfallsplanens mål.

MÅL 2: ANDELEN INVÅNARE SOM TYCKER DET ÄR ENKELT ATT LÄMNA GROVAVFALL SKA ÖKA TILL 90 %.	
BASVÄRDE: 83 % (2022)	
MÄTMETOD: Kundundersökning	
ETAPPMÅL 2024: 84 %	
RESULTAT ETAPPMÅL: 78 %	
GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:	
<ul style="list-style-type: none"> • Marknadsfört av auktorisation och hämtservice för grovavfall. • Utökad information kring att invånare inom GGVV-regionen fritt får besöka alla SÅM:s återvinningscentraler. 	
KOMMENTAR:	
<p>Resultatet från kundundersökningen visar att 78 % av respondenterna tycker att det är enkelt att lämna grovavfall. Enklast tycker man att det är i Vaggeryds kommun följt av Gislaveds kommun och lägsta resultat återfinns för Gnosjö kommun. Vi uppnår inte 2024 års etappmål. SÅM kommer fortsätta att arbeta aktivt med åtgärder under planperioden för att uppnå avfallsplanens mål.</p>	

MÅL 3: ANDELEN INVÅNARE SOM ÄR NÖJDA MED ÖPPETTIDERNÄ PÅ ÅTERVINNINGSCENTRALEN SKA ÖKA TILL 85 %.	
BASVÄRDE: 73 % (2022)	
MÄTMETOD: Kundundersökning	
ETAPPMÅL 2024: 75 %	
RESULTAT ETAPPMÅL: 66 %.	
GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:	
<ul style="list-style-type: none"> • Påbörjat utredning kring kundernas förväntningar och behov gällande öppettider på återvinningscentralerna. • Påbörjat utreda förutsättningar för självservice på återvinningscentraler. • Utökad information kring att invånare inom GGVV-regionen fritt får besöka alla SÅM:s återvinningscentraler. 	
KOMMENTAR:	
<p>Resultatet från kundundersökningen visar en stor eller ganska stor nöjdhet gällande öppettiderna hos 66 % av respondenterna. Nöjdast är man i Vaggeryds kommun och minst nöjd är man i Gnosjö kommun. I och med detta uppnås inte etappmålet för året. SÅM kommer fortsätta att arbeta aktivt med åtgärder under planperioden för att uppnå avfallsplanens mål.</p>	

MÅL 4: ANDELEN INVÅNARE SOM ÄR NÖJDA MED HUR HÄMTNINGEN AV HUSHÅLLSAVFALL (I BEHÅLLARE) FRÅN SIN FASTIGHET SKÖTS SKA ÖKA TILL 92 %.	
BASVÄRDE: 88 % (2022)	
MÄTMETOD: Kundundersökning	
ETAPPMÅL 2024: 89 %	
RESULTAT ETAPPMÅL: 88 %.	
GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:	
<ul style="list-style-type: none"> • Marknadsfört tilläggstjänsten "kärl 3" för plast- och pappersförpackningar till hushåll. • Vi har upprättat ett system för kvalitetsbonus i avtal för nya insamlingsentreprenader. 	
KOMMENTAR:	
<p>Resultatet från kundundersökningen visar en stor eller ganska stor nöjdhet gällande öppettiderna hos 88 % av respondenterna. Nöjdast är man i Vaggeryds kommun och minst nöjd är man i Gislaveds kommun. Vi är med detta nära att uppnå etappmålet men uppnår det inte riktigt. SÅM kommer fortsätta att arbeta aktivt med åtgärder under planperioden för att uppnå avfallsplanens mål.</p>	

MÅLOMRÅDE 6: MINSKA NEDSKRÄPNINGEN

Ett strategiskt arbete mot nedskräpning innebär många positiva effekter för kommunen och miljön. Det kan handla om kostnadsbesparingar då fokus flyttas från att städa upp nedskräpning i efterhand till ett förebyggande arbete. Minskad nedskräpning bidrar även till en mer positiv upplevelse i samhället samtidigt som människors beteende påverkas till det bättre. I en ren miljö är man mer benägen att hålla ordning och reda. Ökad kunskap om förutsättningar kring nedskräpning gör det enklare att skapa en strategi för att sätta in rätt åtgärder på rätt plats

<p>MÅL 4: NEDSKRÄPNINGEN SKA MINSKA. ANDELEN INVÅNARE SOM UPPLIVER ATT NEDSKRÄPNINGEN ÄR ETT PROBLEM SKA MINSKA TILL UNDER 25 %.</p>
<p>BASVÄRDE: 42 %</p>
<p>MÄTMETOD: Kundundersökning</p>
<p>ETAPPMÅL 2024: 40 %</p>
<p>RESULTAT ETAPPMÅL: 38 %</p>
<p>GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER:</p> <ul style="list-style-type: none"> Förbättrat utvalda gröntippar och ställt ut kärl på SÅM:s gröntippar för annat avfall än trädgårdsavfall (t.ex. plastsäckar).
<p>KOMMENTAR:</p> <p>Resultatet från kundundersökningen visar att 38 % av respondenterna upplever att nedskräpning är ett problem. Nöjdast är man i Vaggeryds kommun och minst nöjd är man i Gislaveds kommun. Vi har uppnått årets etappmål.</p>

såm^l